

Instruktion för röntgenundersökning och gradering av osteokondros i bogleden (Instruktion för undersökning av osteokondros i bogleden)

Godkänd av Finska Kennelklubbens styrelse 6.10.2016.

Uppdaterad av styrelsen 21.11.2020, 19.8.2021, 27.5.2022 och 5.10.2023, uppdateringar gäller från 1.1.2024.

Detta dokument är en översättning. Vid oklara fall iakttas originalversionen på finska.

Denna instruktion kompletterar Bestämmelserna om motarbetande av ärftliga defekter och sjukdomar (fullmäktige 26.11.2023) och Instruktionen för Programmet för motarbetande av ärftliga defekter och sjukdomar (PEVISA-instruktion, styrelsen 24.11.2023).

1 Allmänna bestämmelser

Osteokondros i bogleden hos hund undersöks med hjälp av röntgen/CT-undersökning och hundars bogleder graderas i syfte att samla in avelsdata. Finska Kennelklubben (senare Kennelklubben) godkänner som officiella utlåtanden som har getts enligt denna instruktion.

Utlåtandet ska ges i hundägarens hemland eller i Finland.

När en hund röntgas i syfte att få ett utlåtande från Kennelklubben bör dessa instruktioner följas och bilder jämte vederbörliga undersökningsformulär bör tillställas Kennelklubben, som ger ett officiellt utlåtande om bilderna. Hundens officiella undersökningsresultat bestäms utifrån den sämre bogleden.

Hundägaren ska meddela röntgenveterinären om hunden har genomgått en operation som påverkar bogleden. Uppgift om operation antecknas på undersökningsformulären. Hundens sjukjournal bifogas. En hund som har opererats på grund av osteokondros i bogleden erhåller graden "opererad". Vid uträkning av index motsvarar graden opererad skalans sämsta resultat och jämförelses med det vid avelsbruk.

Om en hund har drabbats av en olycka (sjukjournal och röntgenbilder från händelsen bör bifogas till remissen), till följd av vilket respektive led inte kan avläsas, anges anteckningen "inget utlåtande" för respektive led. Då bestäms hundens resultat endast utifrån den andra leden.

Röntgenbilder/CT-bilder arkiveras centralt i en av Kennelklubben utsedd plats i minst 10 år, varefter de kan förstöras. Kennelklubben sparar dock varje år bilderna från de två första veckorna i mars för eventuell senare forskning.

2 Avläsningsförfarande

Kennelklubbens styrelse utser de veterinärer vars utlåtanden godkänns. Den officiella avläsaren som utsetts av Kennelklubben får veta hundens ras, ålder, kön och registernummer.

Utlåtande ges endast på bilder som medföljs av Kennelklubbens undersökningsformulär, som har fyllts i av röntgenveterinären.

Utlåtandet kan endast ges av röntgenbilder/CT-bilder på en hund som vid röntgentillfället varit id-märkt på ett av Kennelklubben godkänt sätt. Id-märkningen ska alltid kontrolleras i samband med undersökningen.

En avgift tas ut för ett officiellt utlåtande. Utlåtandet skickas till den mottagare som angetts på undersökningsformulären och avläsningsresultat samt avläsare antecknas i Kennelklubbens databas.

Uppgift om väsentliga bifynd som upptäcks i röntgenbilden kan antecknas i utlåtandet.

Hunden kan röntgas på nytt tidigast om 12 månader efter det föregående röntgentillfället. Om omröntgen emellertid görs av röntgentekniska skäl är det befogat att låta hunden bli röntgad på nytt snarast möjligt. Avläsande veterinär får tillgång till samtliga bilder från tidigare röntgentillfällen. Hundens utlåtande kan ändras till följd av omröntgen.

För importerade hundar, utländska avelshundar och importerad sperma godkänner Kennelklubben utlåtanden där bedömningsskalan och röntgenpositionen i bilderna som avlästs motsvarar de som tillämpas av Finska Kennelklubben. Av utlåtandet ska framgå att hunden har varit id-märkt vid röntgentillfället.

Om ett utlåtande som motsvarar denna instruktion behövs för en utländsk hund, kan en id-märkt hund röntgas enligt denna instruktion och röntgenbilder/CT-bilder skickas till Kennelklubben för avläsning i syfte att erhålla ett finskt utlåtande (motivering till varför ett utlåtande från Finland önskas för en utländsk hund ska bifogas).

3 Bedömningsskala

- **OC ej påvisad:** Bakre delen av överarmsbenets ledyta är jämn och har en rund form.
- **OC påvisad:** Förslitning eller ett icke-röntgentätt område ses på bakre delen av överarmsbenets ledyta.
- **OC tvetydig:** Mycket lindriga eller ovanliga förändringar.

4 Genomförande av röntgenundersökning

Hunden ska vara minst 12 månader gammal vid röntgentillfället. Om det emellertid finns röntgenbilder på hunden som är tagna före 12 månaders ålder lönar det sig att samtidigt sända in dessa som tilläggsbilder.

Röntgenbilder skickas digitalt i DICOM-format till Kennelklubben via bildmottagningssystemet.

Röntgenbilderna ska i samband med röntgenundersökningen märkas (röntgentejp, markeringsapparat) på ett sätt som inte går att ändra i efterhand. Detta gäller också digitala röntgenbilder. Obligatoriska uppgifter i röntgenbilden är:

- datum
- hundens registernummer (eller ID-nummer)
- sidomarkering (sidomarkeringen ska vara internationellt igenkännbar, t.ex. sin, dex, R, L).

Hunden ska sederas för röntgenundersökningen och de preparat som används ska antecknas i undersökningsformulären. Båda bogleder röntgas vid samma tillfälle.

Bogleder röntgas i mediolateral projektion så att benet som röntgas dras i kranioventral riktning och det ovanomliggande benet i kaudal riktning. Halskotpelaren flyttas dorsalt så att dess strukturer inte är ovanpå boglederna. Röntgenstrålen riktas på ledspringan och bilden beskärs väl. Bilderna ska kvalitetsmässigt vara sådana att de egenskaper som beaktas vid bedömning syns tydligt. Över- och underexponering samt bildernas grumlighet kan hindra avläsning.

Ytterligare bilder i olika positioner kan ombes till bilder som lämnar rum för tolkning. Det kan likaså begäras nya bilder efter en bestämd tid.

5 Datortomografiundersökning (TT, CT)

Hunden kan även CT-undersökas i syfte att erhålla ett officiellt utlåtande av Kennelklubben. Undersökningen ska genomföras i en plats som är godkänd av Kennelklubben i enlighet med metodbeskrivningen om CT-undersökningar.

Hundens resultat kan avläsas/ändras på grundval av en CT-undersökning. När hunden har ett CT-resultat ges den inte längre ett röntgenutlåtande och resultatet kan inte överklagas.

Om CT-undersökning genomförs med avsikt att komplettera ett tidigare utlåtande som getts på röntgenbilder, kan CT-undersökningen genomföras utan tillämpning av den tidsgräns som gäller vid omröntgen.

6 Besvärsförfarande

Överklaganden som gäller röntgenutlåtanden behandlas, utifrån ägarens skriftliga överklagande, av en expertpanel som utsetts av Kennelklubben. Resultatet från CT-undersökning kan inte överklagas.

Besvärstiden är 90 dygn från det att utlåtandet har skickats till hundägaren. Besvärsavgiften är dubbla utlåtandavgiften. Avgiften återbetalas om det officiella utlåtandet för hundens sämre led ändras.

Panelbeslutet är slutgiltigt, det kan inte överklagas och inga nya röntgenbilder kan lämnas in för avläsning. Hundens resultat kan dock ändras på grundval av en CT-undersökning.

7 Undantagsfall

Kennelklubbens styrelse har rätt att på grund av särskilt vägande skäl i enskilda fall bevilja dispens från bestämmelserna i denna instruktion.